



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 11-10-2019
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPLCT
Sagsnr.: 1907840
Dok. nr.: 999013

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 13. september 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 157 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 157:

”Vil ministeren redegøre for, om der i lande der er sammenlignelige med Danmark har erfaringer med metoder til tidligere opsporing af osteoporose?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har mit ministerium indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til. Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende:

”Sundhedsstyrelsens svar tager udgangspunkt i vores nylige publikation fra 2018:

”Osteoporose - En afdækning af den samlede indsats mod osteoporose”¹ samt relevante referencer herfra.

Tidlig opsporing af sygdom har til formål at øge andelen af patienter, der opdages, eller diagnosticeres, på et tidligt stadie i deres sygdomsforløb. Dette muliggør at opstarte behandling tidligere, og reducere forekomst af alvorlige komplikationer².

Vi har ikke kendskab til sammenlignelige lande, hvor man systematisk foretager tidlig opsporing af knogleskørhed (osteoporose). Vi har undersøgt de nationale retningslinjer for Norge³, Sverige⁴ og England⁵ hvori det anbefales det at man foretager en samlet vurdering af risikofaktorer for lavenergi-brud blandt kvinder efter overgangsalderen, men der er ikke implementeret en systematiseret indsats for opsporing af knogleskørhed i disse tre sammenlignelige lande.

Der er på internationalt plan et ønske om en styrket og målrettet opsporingsindsats for patienter med knogleskørhed og/eller patienter i risiko for at få lavenergi-brud¹, fx hoftebrud⁶, men der mangler viden om, hvordan den rettidige og målrettede opsporing af knogleskørhed hos borgere uden tidligere knoglebrud rent praktisk kan tilrettelægges for at det er effektivt, og har flere fordele end ulemper. To nyere studier viser eksempelvis, at systematisk opsporing af knogleskørheds-risikofaktorer blandt alle 65-80-årige kvinder, og efterfølgende skanning af knogletætheden, samlet set

¹ Sundhedsstyrelsen. Osteoporose - En afdækning af den samlede indsats mod osteoporose. 2018.

² WHO. <https://www.who.int/cancer/prevention/diagnosis-screening/en/>. 2019.

³ Sosial- og Helsedirektoratet AfP, Norge. Faglige retningslinjer for forebygging og behandling av osteoporose og osteoporotiske brudd. 2005.

⁴ Socialstyrelsen S. Nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar 2012. 2012

⁵ Compston J, Cooper A, Cooper C, Gittoes N, Gregson C, Harvey N, et al. UK clinical guideline for the prevention and treatment of osteoporosis. Arch Osteoporos. 2017;12(1):43.

⁶ Dreinhofer KE, Mitchell PJ, Begue T, Cooper C, Costa ML, Falaschi P, et al. A global call to action to improve the care of people with fragility fractures. Injury. 2018;49(8):1393-7.

ikke reducerede risikoen for knoglebrud inden for en 5-årig periode^{7, 8}. Der sås dog en lille effekt på forekomst af hoftebrud⁸.

En effektiv ordning, der kan reducere risikoen for knoglebrud som følge af knogleskørhed, er "frakturforebyggelsesprogrammer (FFP)". Sådanne programmer forebygger at borgere, der har oplevet lavenergibrud, pådrager sig flere senere brud, bl.a. ved at tilbyde systematisk skanning af knogletæthed. Pilotordninger er foretaget mange steder i verden og et sådant program er implementeret fx i hele staten Ontario i Canada⁹.

I forhold til frakturforebyggelsesprogrammer, henviser vi i øvrigt til, at vi i 2012 publicerede en medicinsk teknologivurdering¹⁰ af systematisk forebyggelse og behandling af knogleskørhed hos borgere med hoftebrud. Her konkluderede vi, at et frakturforebyggelsesprogram øgede andelen af borgere, der både accepterede undersøgelse for knogleskørhed og behandling af sygdommen¹¹. "

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Laura Thordahl

⁷ Rubin KH, Rothmann MJ, Holmberg T, Hoiberg M, Moller S, Barkmann R, et al. Effectiveness of a two-step population-based osteoporosis screening program using FRAX: the randomized Risk-stratified Osteoporosis Strategy Evaluation (ROSE) study. *Osteoporosis international*. 2018;29(3):567-78.

⁸ Shepstone L, Lenaghan E, Cooper C, Clarke S, Fong-Soe-Khioe R, Fordham R, et al. Screening in the community to reduce fractures in older women (SCOOP): a randomised controlled trial. *Lancet (London, England)*. 2018;391(10122):741-7.

⁹ Ontario Osteoporosis Strategy. <https://www.osteostategyonca/fracture-screening-sites/>.

¹⁰ MTV er en forskningsbaseret, anvendelsesorienteret vurdering af relevant foreliggende viden om problemstillinger ved anvendelse af teknologi i relation til sundhed og sygdom. MTV er i kraft af sine metoder baseret på forskning, men er samtidig ved sin målrettethed mod beslutningstagning beslægtet med planlægning, forvaltning og ledelse, da formålet er at yde et dokumenteret grundlag for beslutninger om anvendelse af medicinsk teknologi.

¹¹ Sundhedsstyrelsen. Systematisk forebyggelse og behandling af knogleskørhed hos patienter med hoftebrud – en medicinsk teknologivurdering. 2012